

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ЩОДО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ”
 (“АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ”)
(для магістрів)**

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2010

МАУП

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів (СРС) є складовою навчального процесу і основним засобом опанування навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових занять.

Мета СРС — сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної прикмети та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання СРС — вивчення тем, питань, які винесені на самостійне опрацювання, засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих на лекціях та інших аудиторних заняттях знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, виявлення прогалин у системі знань із предмета, забезпечення підготовки студентів до поточних аудиторних занять.

Зміст СРС визначається навчальними програмами, робочими навчальними програмами з дисципліни, цими методичними матеріалами та методичними матеріалами до практичних і семінарських занять.

СРС здійснюється згідно з методичними вказівками і відповідно до переліку тем для самостійного вивчення та завдань до них, що містяться в цих методичних матеріалах. Перелік тем для самостійного вивчення та завдання до них — це питання для самостійного опрацювання, практичні завдання з тем рефератів, доповідей, колоквіумів, задачі та тестові завдання. До кожної теми наводиться рекомендована література.

Підготовлено викладачем кафедри цивільно-правових дисциплін
І. В. Сандугеєм

Затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін
(протокол № 2 від 24.09.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Сандугей І. В. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Актуальні питання права інтелектуальної власності” (“Актуальні питання інтелектуальної власності”) (для магістрів). — К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2010. — 29 с.

Методичні матеріали містять пояснювальну записку, перелік тем для самостійного вивчення та завдання до них, список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2010
© ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2010

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ ДО НИХ

Змістовий модуль І. Поняття, сутність та місце права інтелектуальної власності в правовій системі України

Тема 1. Поняття, сутність, зміст та місце права інтелектуальної власності в правовій системі України: теоретичні питання та проблеми

Поняття та зміст права інтелектуальної власності. Об'єкти права інтелектуальної власності та їх класифікація. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Особисті немайнові і майнові права інтелектуальної власності.

Органи керівництва і контролю в сфері права інтелектуальної власності.

Правова, соціально-економічна та психологічна природа інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність в економічній, науково-технічній, інвестиційній та соціальній політиці держави.

Право інтелектуальної власності як підгалузь цивільного права. Правові інститути права інтелектуальної власності. Актуальні питання права інтелектуальної власності як навчальна дисципліна і наука.

Питання для самоконтролю:

1. Поняття права інтелектуальної власності.
2. Зміст права інтелектуальної власності.
3. Види об'єктів права інтелектуальної власності.
4. Творча та інтелектуальна діяльність людини.
5. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
6. Майнові та особисті немайнові права інтелектуальної власності.

Практичні завдання:

Теми рефератів:

1. Співвідношення творчої та інтелектуальної діяльності людини.
2. Інтелектуальна власність як основа розвитку інформаційного суспільства.

Тести

1. Як співвідносяться поняття творча та інтелектуальна діяльність:

- а) тотожні;
- б) творча діяльність — ширше поняття;
- в) інтелектуальна діяльність — ширше поняття;
- г) зовсім різні поняття.

2. Об'єкти літературно-художньої творчості охороняються:

- а) патентним правом;
- б) авторським правом;
- в) суміжними правами;
- г) творчим правом.

3. Право інтелектуальної власності входить до:

- а) господарського права;
- б) цивільного права;
- в) адміністративного права;
- г) творчого права.

Література [1–3; 9–10; 35; 41; 61]

Тема 2. Проблеми систематизації та адаптації законодавства України про інтелектуальну власність до міжнародних правових норм

Законодавство про інтелектуальну власність та його класифікація. Систематизація законодавства України про інтелектуальну власність.

Перспективи подальшої адаптації законодавства України до міжнародних правових актів.

Міжнародне співробітництво України в сфері інтелектуальної власності: стан та проблеми.

Питання для самоконтролю:

1. Система законодавства України про інтелектуальну власність.
2. Конституційне регулювання права інтелектуальної власності в Україні.
3. Міжнародні конвенції і договори в сфері інтелектуальної власності.

4. Актуальні питання систематизації законодавства про інтелектуальну власність.
5. Адаптація законодавства України про інтелектуальну власність до міжнародних правових актів: стан і перспективи.
6. Актуальні питання міжнародного співробітництва України в сфері інтелектуальної власності.

Практичні завдання:

Теми рефератів:

1. Питання удосконалення законодавства України про інтелектуальну власність.
2. Адаптація національного законодавства про інтелектуальну власність до міжнародних стандартів.
3. Актуальність та необхідність міжнародного співробітництва у сфері інтелектуальної власності.
4. Угода ТРІПС: загальна характеристика та роль.

Тести

1. Базові норми щодо охорони інтелектуальної власності містяться в:

- а) господарському кодексі;
- б) адміністративному кодексі;
- в) інтелектуальному кодексі;
- г) цивільному кодексі.

2. Яка з цих міжнародних угод не набула чинності для України:

- а) паризька конвенція про охорону промислової власності 1883 року;
- б) бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 року;
- в) всевітня конвенція про авторське право 1952 року;
- г) всі угоди набрали чинності для України.

3. Всесвітня організація інтелектуальної власності створена:

- а) паризькою конвенцією про охорону промислової власності 1883 року;

- б) всевітньою конвенцією про авторське право 1952 року;
- в) окремою угодою;
- г) резолюцією ООН.

Література [41; 65; 66; 67]

Змістовий модуль II. Проблеми набуття, здійснення та захисту права інтелектуальної власності

Тема 3. Актуальні питання набуття і розпорядження правами інтелектуальної власності та система їх захисту

Поняття, класифікація та загальна характеристика підстав набуття права інтелектуальної власності.

Поняття розпорядження правами інтелектуальної власності.

Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії. Договір комерційної субконцесії.

Проблеми набуття та розпорядження правами інтелектуальної власності.

Національна та міжнародна системи захисту прав інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю:

1. Поняття та загальна характеристика підстав набуття права інтелектуальної власності.
2. Розпорядження правами інтелектуальної власності.
3. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності.
4. Ліцензійний договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
5. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
6. Договір комерційної концесії.

Практичні завдання:

Теми рефератів:

1. Випадки обмеження майнових прав інтелектуальної власності: суть та роль в науково-технічному розвитку суспільства.
2. Суть та особливості ліцензійного договору.

Задачі

№ 1

Олександр А. в процесі досліджень, які він проводив вдома, розробив новий спосіб виготовлення скляних виробів. Він повідомив про свій винахід тільки найближчим друзям та родичам. Через деякий час Олександр дізнався, що винайдений ним спосіб почав застосовуватись на заводі, що знаходився в сусідньому місті, на якому працював один з його друзів, що знав про винахід. Олександр звернувся до керівництва заводу з вимогою виплатити йому винагороду. Однак йому повідомили, що цей винахід зробив їх працівник, що і був давнім другом Олександра. Тоді він звернувся до суду за захистом своїх прав.

Яке рішення повинен винести суд? В якому випадку набуваються права інтелектуальної власності?

№ 2

Андрій Р. є автором і володіє усіма правами інтелектуальної власності на винахід Х. Оскільки Андрій не мав економічної можливості самостійно використовувати даний винахід, він уклав ліцензійний договір з підприємством Д, відповідно до якого передбачалось надання виключної ліцензії. Проте через деякий час зять Андрія звернувся до нього з пропозицією використовувати його винахід самостійно. Андрій повідомив про укладений договір, проте зять пояснив, що він як винахідник в будь-якому разі має право самостійно використовувати свій винахід. Так і було зроблено. Дізнавшись про це підприємство Д звернулось до Андрія з вимогою припинити виробництво.

Чи правомірною вимога підприємства Д? Дайте правову оцінку ситуації.

Тести

1. Договір щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності вчинюється:

- а) тільки в письмовій формі;

- б) як в письмовій так і в усній формі;
- в) форма визначається за домовленістю сторін;
- г) форма визначається залежно від об'єкта інтелектуальної власності.

2. Особа, яка має виключне право дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності називається:

- а) ліцензіат;
- б) ліцензіар;
- в) ліцензент;
- г) ліцензодавець.

3. Якщо правоволоділець у договорі комерційної концесії передає третій стороні своє виключне право на об'єкт інтелектуальної власності, то:

- а) це є підставою для розірвання договору комерційної концесії;
- б) це не є підставою для розірвання договору комерційної концесії;
- в) залежно від умов самого договору концесії.

Література [35; 61; 65; 66; 67]

Тема 4. Актуальні питання авторського права та суміжних прав

Поняття та загальна характеристика авторського права та суміжних прав.

Об'єкти і суб'єкти авторського права та суміжних прав. Особисті немайнові і майнові права суб'єктів авторського права та суміжних прав. Строк дії авторського права та суміжних прав.

Управління авторським та суміжними правами.

Способи захисту авторського та суміжних прав. Судовий захист авторського права та суміжних прав.

Шляхи удосконалення законодавства про авторське право і суміжні права.

Питання для самоконтролю:

1. Поняття, нормативна база та загальна характеристика авторського права і суміжних прав.
2. Об'єкти авторського права та суміжних прав.

3. Суб'єкти авторського права та суміжних прав.
4. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів авторського права.
5. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів суміжних прав.
6. Управління авторським правом та суміжними права.
7. Способи захисту авторського права та суміжних прав.
8. Шляхи удосконалення законодавства про авторське право та суміжні права.

Практичні завдання:

Теми рефератів:

1. Проблема “інтелектуального піратства” в Україні та можливі шляхи її вирішення.
2. Сутність суміжних прав та їх правова природа.

Задачі

№ 1

Володимир В. написав художній твір — роман, однак публікувати його не хотів а лише дав почитати деяким знайомим. Через деякий час в книжковій крамниці Володимир виявив опублікований свій роман під іншим авторством. Володимир звернувся до суду з вимогою визнати за ним авторство на твір. Володимир вимагав негайно це зробити.

Чи зобов'язаний Володимир доводити своє авторство? В якому порядку встановлюється авторство на літературний твір?

№ 2

В приватному ліцеї міста Києва під час занять було використано уривок з відеофільму. Автор фільму, дізнавшись про це звернувся до керівництва ліцею з вимогою припинити таке відтворення, оскільки він не давав дозволу на це, а також виплатити йому суму грошової компенсації. Проте йому було відмовлено.

Чи правомірна така відмова? Дайте правову оцінку ситуації.

Тести

1. Авторське право діє протягом:

- а) 50 років;
- б) 70 років;
- в) усього життя автора;
- г) усього життя автора і певний час після його смерті.

2. Автор має право на одержання грошової винагороди у розмірі ___ відсотків від суми кожного продажу твору:

- а) 3;
- б) 5;
- в) 10;
- г) 20.

3. Об'єкти суміжних прав:

- а) літературний твір;
- б) фонограма;
- в) музика;
- г) все вищезазначене.

Література [1–4; 35; 36; 61; 65; 66; 68; 69]

Тема 5. Актуальні питання права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та раціоналізаторську пропозицію

Поняття, загальна характеристика та суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та раціоналізаторську пропозицію. Право промислової власності. Державний контроль і управління в сфері права промислової власності.

Патентоздатність та патентоспроможність. Оформлення патентних прав як основна умова надання правової охорони винаходу, корисної моделі, промислового зразку.

Способи захисту прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок, раціоналізаторську пропозицію та їх характеристика.

Актуальні питання застосування законодавства щодо захисту прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, раціоналізаторську пропозицію та промисловий зразок. Судова практика в справах про захист прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та раціоналізаторську пропозицію.

Питання для самоконтролю:

1. Поняття права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок та раціоналізаторську пропозицію.
2. Умови патентоздатності винаходу, корисної моделі.
3. Умови патентоспроможності промислового зразка.

4. Суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок, раціоналізаторську пропозицію.
5. Оформлення патентних прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
6. Способи захисту прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок, раціоналізаторську пропозицію.

Практичні завдання:

Теми рефератів:

1. Порівняльна характеристика винаходу та корисної моделі.
2. Міжнародна заявка на патент: поняття, порядок подання та значення.
3. Питання вдосконалення діяльності органу патентування в Україні.

Задачі

№ 1

Громадянин Р. винайшов новий продукт, що може бути використаний в харчовій промисловості. З ним він звернувся до фахівців з проханням пояснити чи може такий продукт бути запатентований і вважатись винаходом. Йому пояснили, що даний продукт не має достатнього винахідницького рівня, а тому винаходом вважатись не може.

Що в такому випадку робити Р.? Чи може за таких умов продукт вважатись винаходом? Чи можна якось захистити результат інтелектуальної праці?

№ 2

Володимир О. створив новий продукт, що полегшує і здешевлює виробництво мінеральних добрив. Винахідник вирішив запатентувати свій винахід і звернувся з необхідними документами до відповідного органу. Один знайомий порадив Володимир отримувати так званий деклараційний патент, адже він обійдеться дешевше, а права надасть однакові. Послухавшись поради Володимир отримав такий деклараційний патент. І справді дізнався, що права він має однакові як і при отриманні патенту на винахід.

Однак через півтора роки Володимир звернув увагу на те, що діє його патент всього 6 років, тоді коли патент на винахід діє 20 років.

Чи можна продовжити термін дії деклараційного патенту? Чи можливо його замінити на патент на винахід? Якщо так, то що для цього потрібно?

Тести

1. Об'єктом винаходу може бути:

- а) сорт рослин;
- б) топографія інтегральної мікросхеми;
- в) продукт;
- г) все вищезазначене.

2. Строк дії патенту на промисловий зразок становить:

- а) 6 років;
- б) 10 років;
- в) 15 років;
- г) 20 років.

3. Власник патенту на винахід зобов'язаний:

- а) щороку проводити експертизу винаходу;
- б) сплачувати відповідні збори;
- в) дозволяти безоплатно користуватись винаходом благодійним організаціям;
- г) все вищезазначене.

Література [1–4; 6; 18–23; 61; 65–69]

Тема 6. Актуальні питання права інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку та географічне зазначення

Поняття, загальна характеристика та суб'єкти права інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку та географічне зазначення.

Умови надання захисту права інтелектуальної на комерційне найменування, торговельну марку та географічне зазначення. Порядок реєстрації. Судовий захист права інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку та географічне зазначення.

Стан та шляхи вдосконалення законодавства щодо захисту інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку та географічне зазначення.

Питання для самоконтролю:

1. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту та виробленої ними продукції.
2. Поняття “комерційне найменування”.
3. Захист на комерційне найменування.
4. Поняття торговельної марки (знаку для товарів та послуг).
5. Поняття географічного зазначення походження товару.
6. Правова охорона зазначення походження товару.

Практичні завдання:

Теми рефератів:

1. Особливості майнових та немайнових прав на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту.
2. Перспективи вдосконалення законодавства щодо захисту інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту.

Задачі

№ 1

Підприємець Володимир вигдав назву для своєї фірми. Він вирішив, що буде використовувати його як комерційне найменування. Проте він захотів захистити якимось чином це комерційне найменування.

Як воно захищається? Коли воно стає дійсним? Чи потребує окремої реєстрації?

№ 2

Підприємство А, що є власником торговельної марки “Аріка” вирішило добровільно відмовитись від майнових прав на цю торгову марку, оскільки особливих прибутків це не приносило. Однак через деякий час ця марка почала користуватись більшим попитом на ринку. Підприємство А зацікавилось у тому щоб відновити свої права.

Чи можливо це? Що для цього потрібно?

Тести

1. Відомості про комерційне найменування містяться у:

- а) патенті;
- б) свідоцтві;
- в) реєстрі;

г) нікуди не заносяться.

2. Майнові права на торговельну марку є чинними протягом:

- а) 10 років;
- б) 20 років;
- в) 50 років;
- г) безстроково.

3. Не можуть отримати правову охорону позначення, які:

- а) зображають державний герб України;
- б) імітують державну нагороду;
- в) містять аббревіатуру ООН;
- г) всі вищезазначені.

Література [2; 3; 5; 24; 28; 29; 35–41; 66; 68]

Тема 7. Актуальні питання права інтелектуальної власності на комерційну таємницю

Поняття, зміст та особливості права власності на комерційну таємницю.

Нормативна база правового інституту “комерційна таємниця” та проблеми її удосконалення. Банківська таємниця.

Кримінально-правові засоби захисту комерційної таємниці. Цивільно — та господарсько-правові засоби захисту комерційної таємниці: стан та судова практика.

Проект закону про комерційну таємницю та його обґрунтування.

Питання для самоконтролю:

1. Поняття комерційної таємниці.
2. Інформація, яка не становить комерційну таємницю.
3. Майнові права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
4. Захист прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

Практичні завдання:

Теми рефератів:

1. Особливості захисту та відкриття банківської таємниці.
2. Перспективи розвитку та удосконалення законодавства про комерційну таємницю.

Задачі

№ 1

До працівників банку “Р” звернулись співробітники прокуратури. В усній формі вони вимагали надати їм інформацію про деяких клієнтів банку, що становить банківську таємницю. Посилаючись на вимогу закону та наявність нібито відкритої кримінальної справи вони вимагали негайно надати всі необхідні відомості.

Як повинні діяти працівники банку в такій ситуації? В яких випадках може бути відкрита банківська таємниця?

Тести

1. Комерційною таємницею може бути:

- технічні характеристики виробу;
- установчі документи;
- податкові накладні;
- все вищезазначене.

2. Строк чинності права інтелектуальної власності на комерційну таємницю становить:

- 5 років;
- 10 років;
- 50 років;
- жодної вірної відповіді.

3. З метою забезпечення збереження банківської таємниці службовці банку при вступі на посаду:

- складають присягу щодо збереження банківської таємниці.
- підписують зобов'язання щодо збереження банківської таємниці.
- дають прилюдну обіцянку щодо збереження банківської таємниці.
- все вищезазначене.

Література [2; 3; 35; 36; 68; 69]

Тема 8. Актуальні питання права інтелектуальної власності на компонування (топографії) інтегральних мікросхем (ІМС)

Поняття та характерні ознаки компонування ІМС. Суб'єкти права інтелектуальної власності на компонування ІМС, їх особисті немайнові та майнові права автора.

Реєстрація компонування ІМС як передумова захисту прав суб'єктів інтелектуальної власності на компонування (топографію) ІМС. Судовий захист права інтелектуальної власності на компонування (топографію) ІМС.

Проблеми удосконалення законодавства про право інтелектуальної власності на компонування ІМС.

Питання для самоконтролю:

- Поняття та характерні ознаки компонування (топографії) інтегральних мікросхем.
- Суб'єкти права інтелектуальної власності на компонування інтегральних мікросхем.
- Реєстрація компонування інтегральних мікросхем.
- Використання компонування інтегральних мікросхем.
- Способи захисту прав на компонування інтегральних мікросхем.

Практичні завдання:

Теми рефератів:

- Особливості реального захисту права інтелектуальної власності на компонування інтегральних мікросхем в Україні.
- Питання удосконалення законодавства України про право інтелектуальної власності на компонування інтегральних мікросхем.

Задачі

№ 1

Андрій П., що володіє майновими правами інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми, надав дозвіл на її використання ТОВ “Мрія”. Через деякий час Андрій вирішив відмовитись від виключних майнових прав на зазначений об'єкт і дозволити його вільне безоплатне використання. Проте ТОВ “Мрія”, дізнав-

шись про це, звернулось до Андрія з вимогою повернути кошти, що були сплачені за отримання дозволу на використання об'єкта. Андрій відмовився, мотивуючи це тим, що певний час підприємство все таки використовувало об'єкт відповідно до дозволу.

Хто правий в даній ситуації? Дайте правову оцінку.

№ 2

Віктор Н. розробив і у встановленому порядку зареєстрував компонування ІМС. Віктор зареєстрував її і вирішив відкрити власне виробництво. Однак через брак коштів зробити цього не зміг. Через певний час до нього звернулось ВАТ "Р" з пропозицією укласти ліцензійний договір на використання компонування ІМС. Віктор відмовився, оскільки розраховував самостійно використовувати її. Через деякий час ВАТ "Р" почало самостійно використовувати ІМС Віктора. Коли автор звернувся з претензією до підприємства, представники останнього пояснили, що відповідно до законодавства України, якщо ІМС протягом тривалого часу не використовується і власник майнових прав не дає дозвіл на його використання, то він втрачає виключне право дозволяти використання топографії ІМС, і зацікавлена особа має право безперешкодно її використати.

Як можна оцінити дану ситуацію? Чи справді втрачається таке право? Якщо так, то в якому випадку?

Тести

1. Умовою обороноздатності топографії ІМС є:

- а) новизна;
- б) винахідницький рівень;
- в) промислова придатність;
- г) оригінальність.

2. Право на реєстрацію топографії ІМС має:

- а) виключно автор;
- б) автор та його правонаступники;
- в) будь-яка зацікавлена особа;
- г) всі відповіді вірні.

3. Права, що впливають із реєстрації топографії ІМС, діють від дати:

- а) першого використання;

- б) видачі свідоцтва;
- в) внесення відомостей про топографію до реєстру;
- г) жодної вірної відповіді.

Література [2; 3; 12; 14; 29; 51; 54; 66; 67]

Тема 9. Актуальні питання права інтелектуальної власності на сорти рослин та породи тварин

Поняття, суб'єкти, умови та порядок набуття прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин. Державна реєстрація сорту рослин та породи тварин як передумова захисту права інтелектуальної власності автора.

Судовий захист права інтелектуальної власності на сорти рослин. Особливості захисту права інтелектуальної власності на породи тварин.

Проблеми удосконалення законодавства про інтелектуальну власність на сорти рослин та породи тварин.

Питання для самоконтролю:

1. Поняття, умови та порядок набуття прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин.
2. Суб'єкти права інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин.
3. Державна реєстрація сорту рослин, породи тварин.

Практичні завдання:

Теми рефератів:

1. Міжнародна співпраця у сфері захисту права інтелектуальної власності на сорти рослин та породи тварин.

Задачі

№ 1

Михайло Н., житель Черкас, вивів новий сорт яблуні. Він подав відповідну заявку на реєстрацію нового сорту. Михайло захотів назвати новий сорт "Венеція", оскільки це місто дуже любить його дружина. Проте в Установі йому відмовили в реєстрації зазначеної назви, мотивуючи це тим, що сорт був винайдений в Україні і до Венеції не має жодного стосунку.

Чи правомірна така відмова? Дайте правову оцінку ситуації.

№ 2

Андрій К. подав заявку на реєстрацію нового сорту рослин. Під час проведення експертизи Андрій забажав взяти участь в розгляді окремих питань, що виникли у експертів. Проте представники Установи пояснили Андрію, що всі питання під що до проведення експертизи вирішуються експертами самостійно без присутності заявника.

Чи правомірна така відповідь працівників Установи? Якщо ні, що робити Андрію?

Тести

1. Виключні майнові права інтелектуальної власності на новий сорт винограду чинні протягом:

- а) 25 років;
- б) 30 років;
- в) 35 років;
- г) 40 років.

2. Критерії придатності сорту для набуття прав інтелектуальної власності:

- а) відмінність;
- б) однорідність;
- в) стабільність;
- г) всі відповіді вірні.

3. Майнові права на сорт рослин засвідчується:

- а) свідоцтвом;
- б) патентом;
- в) посвідченням;
- г) ліцензією.

Література [2; 3; 29; 31; 33; 52; 53; 65–69]

Тема 10. Актуальні питання права інтелектуальної власності на наукове відкриття

Поняття, ознаки та суб'єкти наукового відкриття. Проблема визначення новизни, достовірності та фундаментальності положень, які заявлені науковим відкриттям.

Судовий захист прав на наукове відкриття. Удосконалення законодавства України про охорону прав на наукові відкриття.

Питання для самоконтролю:

- 1. Поняття та ознаки наукового відкриття.
- 2. Суб'єкти права на наукове відкриття.
- 3. Оформлення права на наукове відкриття.

Практичні завдання:

Теми рефератів:

- 1. Особливість наукового відкриття, як об'єкта інтелектуальної власності.
- 2. Перспективи удосконалення законодавства України про охорону наукових відкриттів.

Задачі

№ 1

Петро Н. зробив наукове відкриття. Дізнавшись, що воно також є об'єктом інтелектуальної власності, Петро захотів зареєструвати його і отримати виключні майнові права на це відкриття.

Чи можливо це? Які права має Петро?

Тести

1. Право на наукове відкриття засвідчується:

- а) патентом;
- б) свідоцтвом;
- в) дипломом;
- г) грамотою.

2. Виключні майнові права інтелектуальної власності на наукове відкриття належать:

- а) автору;
- б) автору та правонаступникам;
- в) автору та іншим особам, кому вони передаються;
- г) жодної вірної відповіді.

3. Який міжнародний акт визнає наукове відкриття як об'єкт інтелектуальної власності?

- а) Статут ООН.

- б) Договір про патентну кооперацію.
- в) Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
- г) Жодної вірної відповіді.

Література [2; 3; 9; 27; 32; 35; 36; 61; 66]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. *Конституція* України, ст. 41. — К., 2007.
2. *Цивільний кодекс* України: станом на 20 січня 2006 р. — К., 2007.
3. *Науково-практичний коментар* Цивільного кодексу України: У 2 т. / О. В. Дзера (ред.). — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 831 с.
4. *Про авторське право і суміжні права*: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 13. — Ст. 64.
5. *Про охорону прав на знаки для товарів і послуг*: Закон України від 15 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 7. — Ст. 36.
6. *Про охорону прав на промислові зразки*: Закон України від 15 грудня 1993 р., із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 22 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 35. — Ст. 271.
7. *Про охорону прав на сорти рослин*: Закон України від 21 квітня 1993 р. (в редакції Закону від 02 листопада 2006 р.) // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 21 — Ст. 218.
8. *Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем*: Закон України від 5 листопада 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 8. — Ст. 28.
9. *Про наукову і науково-технічну діяльність*: Закон України від 13 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 12. — Ст. 165.
10. *Про наукову і науково-технічну експертизу*: Закон України: від 10 лютого 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 9. — Ст. 56.
11. *Закон* України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі” від 15.12.1993 р. // ВВР, 1994. — № 7. — Ст. 32.
12. *Правила складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії ІМС*: Наказ МОН України від 18 квітня 2002. — № 260 // Офіційний вісник України. — 2002. — № 19. — Ст. 966.
13. *Порядок сплати зборів за дії, пов’язані з охороною прав на об’єкти інтелектуальної власності*: Постанова КМУ від 23 грудня 2004 р. № 1716 // Офіційний вісник України. — 2004. — № 51. — Ст. 3364.
14. *Положення про Державний реєстр топографій ІМС*: Наказ МОН України від 12 квітня 2001 р. № 292 // Офіційний вісник України. — 2001. — № 18. — Том 2. — Ст. 805.
15. *Інструкція про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об’єкт права інтелектуальної власності*: Наказ МОН України від 22 квітня 2005 р. № 247 // Офіційний вісник України. — 2005. — № 19. — Ст. 1008.
16. *Регламент Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності*: Наказ МОН України від 15 вересня 2003 року № 622 // Офіційний вісник України. — 2003. — № 40. — Ст. 2148.
17. *Положення про Державний департамент інтелектуальної власності*: Постанова КМУ від 20 червня 2000 року № 997 // Офіційний вісник України. — 2000. — № 25. — Ст. 1060.
18. *Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель*: Наказ МОН України 22 січня 2001 № 22 // Офіційний вісник України. — 2001. — № 9. — Ст. 386.
19. *Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі)*: Наказ МОН України від 16 липня 2001 р. № 521 // Офіційний вісник України. — 2001. — № 31. — Ст. 1438.
20. *Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель*: Наказ МОН України від 15 березня 2002 року № 197 // Офіційний вісник України. — 2002. — № 16. — Ст. 887.
21. *Правила складання та подання заявки на промисловий зразок*: Наказ МОН України від 18 лютого 2002 № 110 // Офіційний вісник України. — 2002. — № 11. — Ст. 531.
22. *Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий*

зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка: Наказ МОН України від 3 серпня 2001 № 57-1 // Офіційний вісник України. — 2001. — № 34. — Ст. 1613.

23. *Правила розгляду заявки на промисловий зразок*: Наказ МОН України від 18 березня 2002 року № 198 // Офіційний вісник України. — 2002. — № 14. — Ст. 773.

Основна

24. *Андрощук Г. О., Довгий С. О., Дроб'язко В. С., Жаров В. О., Захарченко Т. Г.* Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика: Наук. — практ. вид.: Т. 3: Промислова власність. — К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 1999. — 656 с.
25. *Антонов В. А.* Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право, — К., 2005.
26. *Атаманова Ю. Є.* Право інтелектуальної власності: система міжнародно-правового регулювання. — Х.: ПП "ДИВ", 2004. — 48 с.
27. *Базилевич В. Д.* Інтелектуальна власність: Підручник. — К.: Знання, 2006. — 432 с.
28. *Бошицький Ю. А., Козлова О. О., Андрощук Г. О.* Комерційні найменування: основні правові аспекти, — К., 2006.
29. *Братель О. Г., Мироненко В. П., Павловська Н. В., Пилипенко С. А.* Цивільне право України. — К. — Текст. — 2006. — 242 с.
30. *Вачевський М. В., Кремень В. Г. та інші.* Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності. — К., 2006.
31. *Господарське судочинство в Україні.* Судова практика. Захист прав інтелектуальної власності / Вищий господарський суд України / Д. М. Притика (відп. ред.), В. С. Москаленко (упоряд.) — К.: Видавничий дім "Ін Юре", 2004. — 904 с.
32. *Дахно І. І.* Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. для студ вищ. навч. закл. — К.: Либідь, 2003. — 200 с.
33. *Дмитришин В. С.* Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності: Конспект лекцій для студ. спец. "Інтелектуальна власність" — К. 2005. — 212 с.
34. *Дмитришин В. С., Березанська В. І.* Інтелектуальна власність на програмне забезпечення в Україні. — К.: Вірлен, 2005. — 312 с.
35. *Довгий С. О., Дроб'язко В. С., Жаров В. О., Жуков В. І., Захарченко Т. Г.* Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика: Наук. — практ. вид.: Т. 2: Авторське право і суміжні права. /

Академія правових наук України; Державне патентне відомство України / О. Д. Святоцький, В. С. Дроб'язко (ред.) — К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 1999. — 460 с.

36. *Довгий С. О., Дроб'язко В. С., Жаров В. О., Захарченко Т. Г., Клявлін В. В.* Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика: Наук. — практ. вид.: Т. 1: Право інтелектуальної власності. / Академія правових наук України; Державне патентне відомство України / О. Д. Святоцький (ред.), С. О. Довгий (ред.) — К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 1999. — 498 с.
37. *Довгий С. О., Жаров В., Зайчук В. О., Кремень В. Г., Литвин В. М.* Охорона інтелектуальної власності в Україні. — К.: Форум, 2002. — 319 с.
38. *Драпак Г., Скиба М.* Основи інтелектуальної власності: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — Хмельницький: ТУП, 2003. — 136 с.
39. *Интеллектуальная собственность.* Учебное пособие. Под ред. Н. М. Коршунова. — М., 2006.
40. *Інтелектуальна власність в Україні: Нормативна база: 36. основних законодав. актів / О. М. Роїна (упорядкув.).* — К.: КНТ, 2003. — 439 с.
41. *Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики: 36. наук. ст.* — К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002. — 424 с.
42. *Інтелектуальна власність: Словник — довідник: У 2 томах / Державне патентне / О. Д. Святоцький (ред.), В. С. Дроб'язко (ред.).* — К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2000. — (Бібліотека словників "Ін Юре"). Т. 1: Авторське право і суміжні права. — 356.
43. *Інтелектуальна власність: Словник — довідник: У 2 томах / Державне патентне відомство України / О. Д. Святоцький (ред.), Г. П. Добриніна (уклад.), В. Л. Петров (ред.)* — К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2000. — (Бібліотека словників "Ін Юре"). Т. 2. Промислова власність. — 268 с.
44. *Кравченко О. С.* Цивільно-правове регулювання експертизи у сфері інтелектуальної власності: Автореф. дис... канд. юрид. наук. — Х., 2003. — 16 с.
45. *Мельник О. М.* Проблеми охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні / Національний ун-т внутрішніх справ.

- Харків: Видавництво Національного ун-ту внутрішніх справ, 2002. — 357 с.
46. *Мельник О. М.* Цивільно-правова охорона інтелектуальної власності в Україні: Автореф. дис... д-ра юрид. наук / НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. — К., 2004. — 36 с.
47. *Нормативні документи з питань винахідництва і раціоналізаторства /* Державний департамент інтелектуальної власності; Український ін-т науково-технічної і економічної інформації / П. М. Цибулі, (уклад.). — К.: УкрІНТЕІ, 2000. — 72 с.
48. *Основи інтелектуальної власності /* Всесвітня організація інтелектуальної власності. — К.: Ін Юре, 1999. — 578 с.
49. *Охорона інтелектуальної власності: нормативно-правові акти /* НДІ інтелектуальної власності АПН України / О. Д. Святоцький (заг. ред.) — К.: Видавничий дім “Ін Юре”, 2004. — 1176 с.
50. *Паладій М. В., Мироненко Н. М., Жаров В. О., Шевелева Т. М., Штефан О. О.* Право інтелектуальної власності: Наук. — практик. коментар до Цивільного кодексу України / Парламентське вид-во, 2006. — 432 с.
51. *Підопригора О. А., Бутнік-Сіверський О. Б., Дроб'язко В. Г., Крайніч П. П., Мельник О. М.* Право інтелектуальної власності. Академічний курс: Підручник для студ. вищих навч. закл. — К.: Видавничий дім “Ін Юре”, 2004. — 670 с.
52. *Підопригора О. А., Підопригора О. О.* Право інтелектуальної власності України: Навч. посібник для студ. юрид. вузів і фак. ун-тів. — К.: Юрінком Інтер, 1998. — 334 с.
53. *Підопригора О. О.* Проблеми правового регулювання інтелектуальної власності за законодавством України: Автореф. дис... д-ра юрид. наук / Національна юридична Академія України ім. Ярослава Мудрого. — Харків, 1999. — 34 с.
- Додаткова*
54. *Понікаров В. Д., Славінська О. М., Єрмоленко Оксана Олександрівна.* Авторські права та інтелектуальна власність: Конспект лекцій / Харківський національний економічний ун-т. — Харків: ХНЕУ, 2006. — 100 с.
55. *Правова охорона комерційних позначень в Україні: проблеми теорії і практики: Зб. наук. ст. /* Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. — 544 с.
56. *Промислова власність в Україні: проблеми правової охорони: Зб. наук. ст. /* Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. — 544 с.
57. *Святоцький О. Д., Петров В. Л., Андросчук Г. О., Бутнік-Сіверська О. Б., Довгий С. О.* Охорона промислової власності в Україні. — К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 1999. — 398 с.
58. *Цивільне право. Практикум: навч. посіб./* відп. ред. Р. А. Майда-ник, Н. С. Кузнецова, О. В. Дзера. — К.: Всеукраїнська асоціація видавців “Правова єдність”, 2008. — 624 с.
59. *Цивільний кодекс України: Чинне законодавство зі змінами та доп. станом на 1 травня 2008 р.* — К.: Вид. Паливода А. В., 2008. — 328 с.
60. *Цибульов П. М., Чеботарьов В. П.* Популярно про інтелектуальну власність: Абетка / Державний департамент інтелектуальної власності / М. В. Паладій (заг. ред.). — К.: ТОВ “Альфа-ПК”, 2004. — 55 с.
61. *Цивільний кодекс України. Науково-практичний коментар.* — Т. 1. Гл. 35–46 / За ред. Я. М. Шевченка. — К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2004.
62. *Цивільне право України, Договірні та недоговірні зобов'язання //* За заг. ред. С. С. Бичкової. — К. — КНТ. — 2007. — 498 с.
63. *Шишка Р. Б.* Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект / Національний ун-т внутрішніх справ. — Х.: Видавництво національного ун-ту внутрішніх справ, 2002. — 368 с.
64. *Ярема А. Г., Карабань В. Я., Кривенко В. В., Ротань В. Г.* Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України [в 4 т.] / Академія суддів України. — К.: “А. С. К.”, 2004. — (Нормативні документи та коментарі). Т. 2: Право інтелектуальної власності. Зобов'язальне право. — 864 с.
65. *Законодавство України про охорону інтелектуальної власності.* — К.: Парламентське видавництво, 2007.
66. *Захист прав інтелектуальної власності в Україні: Проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування //* Матеріа-

ЗМІСТ

- ли парламентських слухань у ВРУ 21.03.2007 р. — К., 2007. — 324 с.
67. *Захист* прав інтелектуальної власності: Законодавче регулювання та правозастосування (узагальнення судової практики). — К.: Парламентське видавництво, 2007. — 340 с.
68. *В. М. Коссак, І. Є. Якубовський*. Право інтелектуальної власності. Підручник. — К.: Видавництво “Істина”, 2007. — 206 с.
69. *О. В. Іевія, В. П. Мироненко, Н. В. Павловська, С. А. Пилипенко*. Право інтелектуальної власності. — К.: КНТ, 2007. — 261 с.

Пояснювальна записка.....	3
Перелік тем для самостійного вивчення та завдання до них.....	4
Список літератури.....	22

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>О. М. Коваленко</i>
Комп’ютерне верстання	<i>А. М. Голянда</i>

Зам. № ВКЦ-4421

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП
ДП “Видавничий дім “Персонал”
03039 Київ-39, пр. Червонозоряний, 119, літ. ХХ
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008